

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Miljørapport

Ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed

Miljø og Produktion
J. nr. 2024-66902
Den 11. September 2026

Indhold

1.	Indledning	4
1.1	Afgrænsning af rapportens indhold	4
2.	Ikke-teknisk resume	6
3.	Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed	7
3.1	Hovedformål	7
3.2	Ændringer til bekendtgørelsen	8
3.2.1	Fremme innovation og industriel omstilling	8
3.2.2	Mere effektiv regulering	9
3.2.3	Nye og stærkere midler til ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og brugen af mindre farlige kemikalier	9
3.2.4	Forbedrede Aarhus rettigheder (offentlighedens adgang til miljøoplysninger)	10
3.2.5	Udvidelse af direktivets anvendelsesområde	10
4.	Forholdet til anden lovgivning og planlægning	11
4.1	IE-Direktivet	11
4.2	Miljøbeskyttelsesloven	11
4.3	Miljøvurderingsloven	12
4.4	Planloven	12
4.5	Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet	13
4.6	Vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet, havstrategidirektivet og direktivet om skaldyrvande	14
4.7	Affaldsrammedirektivet	15
4.8	Luftkvalitetsdirektivet, NEC-direktivet og Gøteborg Protokollen samt LRTAP-konventionen	15
4.9	Miljøkvalitetskravsdirektivet	16
4.10	Støjdirektivet	16
4.11	Standardvilkårsbekendtgørelsen, miljøtilsynsbekendtgørelsen og brugerbetalingsbekendtgørelsen	17
5.	Miljøstatus, miljøproblemer og miljømål	18
5.1	Miljøstatus	18
5.1.1	Naturområder	18
5.1.2	Luft	18
5.1.3	Overflade- og grundvand samt jordbund	19
5.1.4	Klima	20
5.2	Miljøproblemer og miljømål	20
5.2.1	Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna	20
5.2.2	Luft	21
5.2.3	Overflade- og grundvand samt jordbund	21
5.2.4	Klima	22
5.3	Alternativer og sandsynlig udvikling hvis planen ikke gennemføres	23
6.	Vurdering af planens væsentlige miljøpåvirkning	24
6.1	Biologisk mangfoldighed, flora og fauna	24

6.2	Befolkning og menneskers sundhed samt luft	24
6.3	Overflade- og grundvand samt jordbund	25
6.4	Klimatiske faktorer	26
6.5	Materielle goder	26
7.	Metode og overvågning	27
7.1	Prioritering, valg og metode	27
7.2	Overvågning	27

1. Indledning

Bekendtgørelse nr. 1027 af 02/09/2024 om godkendelse af listevirksomhed (godkendelsesbekendtgørelsen) skal ændres som led i implementeringen af ændring af direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner¹ (IE-direktivet).

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 4 af 3. januar 2023) stiller, jf. § 2, stk. 1, krav om, at der skal foretages en miljøvurdering, hvis en plan eller et program fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger og som udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger.

Godkendelsesbekendtgørelsen og ændringer heraf er omfattet af miljøvurderingsloven. Der er tidligere gennemført en miljøvurdering af forslag til ændringer i den nugældende godkendelsesbekendtgørelse. Der blev således gennemført en miljøvurdering i forbindelse med den ændring af godkendelsesbekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1. januar 2020. Nævnte miljøvurdering har været i offentlig høring i perioden 8. marts 2019 til den 12. april 2019², og den sammenfattende redegørelse samt plandokument og miljørapport kan ses på Høringsportalen³. Senere ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen er screenet for miljøvurderingspligt i henhold til miljøvurderingslovens § 8, stk. 2. For de senere ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen har Miljøstyrelsen vurderet, at ændringerne ikke medførte væsentlige indvirkninger på miljøet, og afgjort, at der var ikke krav om miljøvurdering jf. miljøvurderingslovens § 8, stk. 1, jf. § 8, stk. 2.⁴

Med denne rapport gennemføres en miljøvurdering af godkendelsesbekendtgørelsen efter miljøvurderingsloven. Da godkendelsesbekendtgørelsen som helhed tidligere er miljøvurderet, vil miljørapporten alene omhandle ændringerne, der følger af implementeringen af ændringerne til IE Direktivet.

1.1 Afgrænsning af rapportens indhold

Miljøvurderingslovens miljøbegreb er meget bredt og omfatter biologisk mangfoldighed, befolkning, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser, samt arkitektonisk og arkæologisk arv, landskab og deres indbyrdes forhold.

Miljøstyrelsen har afgrænset hvilke emner, der vurderes at kunne blive påvirket væsentligt af ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2024/1785

² Bekendtgørelse nr. 1534 af 9. december 2019

³ <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62805>

⁴ <https://sgavmst.dk/media/v55n4ak0/screeningsafgoerelse-efter-miljoevurderingslovens-10-ved-aendring-af-godkendelsesbekendtgørelsen.pdf>, <https://sgavmst.dk/media/xcyhngh1/screeningsafgoerelse-efter-miljoevurderingslovens-10-ved-aendring-af-godkendelsesbekendtgørelsen-2024.pdf>

De afgrænsede miljøemner omfatter:

- Biologiske mangfoldighed, flora og fauna
- Befolkning og menneskers sundhed samt luft
- Overflade- og grundvand samt jordbund
- Klimatiske faktorer
- Materielle goder

I forbindelse med forberedelsen af ændringer af godkendelsesbekendtgørelsen har Miljøstyrelsen haft udkast til afgrænsningsnotat for miljøvurderingen i høring i henhold til miljøvurderingslovens § 32. Høringsperioden forløb fra den 10. juli til den 1. september 2025 for eksterne berørte myndigheder.

Denne miljøvurdering omhandler alene regler vedrørende industrivirksomheder. Regler vedr. husdyrbrug behandles ikke.

2. Ikke-teknisk resume

Godkendelsesbekendtgørelsen gennemfører store dele af EU's direktiv for industrielle emissioner, som blev revideret i 2024. Revisionen af direktivet har givet anledning til en ændring af godkendelsesbekendtgørelsen.

Det følger af miljøvurderingsloven, at der skal gennemføres en miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af visse planer og programmer, før de vedtages. Gennemførelse af en miljøvurdering har til formål at sikre et tilstrækkeligt hensyn til miljøet og inddragelse af offentligheden. En bekendtgørelse og dele af en bekendtgørelse kan anses som en plan eller et program efter miljøvurderingslovens regler. Miljøstyrelsen har vurderet, at de foreslåede ændringer af godkendelsesbekendtgørelsen er omfattet af kravet om miljøvurdering.

Ved ændringen af bekendtgørelsen indføres der en række nye regler, der har til hensigt at sikre en mere effektiv regulering af udledningen af forurenende stoffer fra industrivirksomheder. Der stilles bl.a. krav til fastsættelsen af den strengest mulige emissionsgrænseværdi, der kan opnås ved anvendelse af BAT, skærpelse af muligheden for fravigelse fra BAT-konklusioner, samt at afgørelser om fravigelse af BAT-AEL'er skal revurderes hvert 4 år. Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 udvides med en række nye og ændrede listepunkter.

Det ændrede direktiv har fokus på ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og brugen af mindre farlige kemikalier. Der indføres derfor bl.a. krav om, at virksomhederne skal udarbejde og indføre miljøledelsessystemer, der skal indeholde en fortegnelse over farlige stoffer samt planer for omstilling til en ren, cirkulær og klimaneutral industri.

Der indføres yderligere muligheder for dispensationer i krisesituationer eller i forbindelse med afprøvning af ny teknik eller ved gennemgribende industriel omstilling.

Miljøstyrelsen har afgrænset hvilke emner, der vurderes at kunne blive påvirket væsentligt af ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen. De afgrænsede miljøemner omfatter:

- Biologiske mangfoldighed, flora og fauna
- Befolkning og menneskers sundhed samt luft
- Overflade- og grundvand samt jordbund
- Klimatiske faktorer
- Materielle goder

Det er miljøstyrelsens vurdering, at ændringerne til bekendtgørelsen kan foretages uden, at beskyttelsesniveauet sænkes. De foreslåede ændringer vurderes ikke at medføre negative konsekvenser for miljøet.

Overvågning af effekten på natur og miljø af ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen vil blive håndteret som del af det nationale overvågningsprogram NOVANA.

3. Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed

3.1 Hovedformål

Hovedformål med godkendelsesbekendtgørelsen er at fastsætte regler om godkendelsesordningen i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 for listevirksomhed, herunder om revurdering af listevirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 1.

Godkendelsesbekendtgørelsen fastsætter rammerne for hvilke virksomheder, der er godkendelsespligtige, regler om ansøgning om miljøgodkendelse ved etablering, udvidelse og ændringer samt regler om sagsbehandling og administration.

Godkendelsesbekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, og anvendelsesområdet er at fastsætte regler om godkendelsesordningen i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 for listevirksomhed, herunder om revurdering af listevirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 1.

Miljøbeskyttelseslovens formål er, at loven skal medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelse af dyre- og planteliv, lovens § 1, stk. 1. Og det tilsigtes blandt andet med loven at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulempen, at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer og fremme anvendelse af renere teknologi, jf. lovens § 1, stk. 2.

Godkendelsesbekendtgørelsen regulerer de forurenende virksomheder og brancher, som fremgår af bekendtgørelsens bilag 1 og bilag 2. Virksomheder og brancher på bilag 1 reguleres efter et regelsæt i overensstemmelse med IE-direktivet (Direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner, ændret ved EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/1785 af 24. april 2024), mens virksomheder, anlæg, aktiviteter og indretninger, der er på bilag 2, reguleres efter et forenklet nationalt regelsæt.

Det fremgår af lovens § 33, stk. 1 og godkendelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 1 at listevirksomhed ikke må anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Godkendelsespligten omfatter alle forurenende aktiviteter på virksomheden samt aktiviteter, der er teknisk og forureningsmæssigt forbundet hermed.

Listevirksomhed må jf. lovens § 33, stk. 1 og godkendelsesbekendtgørelsens § 3, stk. 2 heller ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.

Godkendelsesbekendtgørelsen fastsætter blandt andet regler om, hvilke virksomheder der er godkendelsespligtige, regler om ansøgning om miljøgodkendelse ved etablering, udvidelse og ændringer samt regler om sagsbehandling og administration. Bekendtgørelsen indeholder generelle principper om, at myndigheden ikke må meddele miljøgodkendelsen, før det er vurderet, om der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening

ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at den godkendelsespligtige aktivitet kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet. Myndigheden skal ved fastsættelse af vilkår i miljøgodkendelsen sikre, at disse to forhold er opfyldt. For virksomheder omfattet af godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 gælder der særlige regler om brug af BAT og udfærdigelse af en basistilstandsrapport. Myndigheden skal for disse virksomheder lægge relevante BAT-konklusioner til grund både i forbindelse med godkendelse af virksomheden og revurdering af miljøgodkendelser. Basistilstandsrapporten er et redskab til at foretage en sammenligning mellem den forureningstilstand, der er konstateret i den basistilstandsrapport, der er lavet ved virksomhedens start (eller ved revurdering af eksisterende miljøgodkendelse), og tilstanden, når driften af aktiviteterne til sin tid ophører.

Endvidere indeholder godkendelsesbekendtgørelsen krav om, at myndigheden for en række godkendelsespligtige virksomheder skal anvende standardvilkår både i forbindelse med godkendelse af virksomheden og revurdering af miljøgodkendelsen. Standardvilkårene fremgår af bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed⁵.

3.2 Ændringer til bekendtgørelsen

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen foretages for at implementere det reviderede IE-direktiv, der trådte i kraft den 4. august 2024. Der foretages desuden en række ændringer, der gennemfører bestemmelser fra det tidligere direktiv, hvor der er behov for præcisering.

IE-direktivet regulerer miljøvirkningerne af Europas største industrivirksomheder og husdyrbrug med højt forureningspotentiale på en integreret måde for hver enkelt sektor. Der er ca. 650 danske industrivirksomheder, der er omfattet af direktivet.

En væsentlig andel af ændringerne til direktivet skal gennemføres i godkendelsesbekendtgørelsen. Nedenfor er de væsentligste ændringer til direktivet gennemgået, samt de forventede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen, der vil følge heraf. De væsentligste ændringer til direktivet kan opdeles i fem hovedpunkter:

- Fremme innovation og industriel omstilling
- Mere effektiv lovgivning
- Nye og stærkere midler til ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og brugen af mindre farlige kemikalier
- Forbedrede Aarhus rettigheder (offentlighedens adgang til miljøoplysninger)
- Udvidelse af direktivets anvendelsesområde.

3.2.1 Fremme innovation og industriel omstilling

Et nyt Innovationscenter for Industriel Transformation og Emissioner (INCITE) vil samle information om innovative løsninger til bekæmpelse af forurening og transformative teknologier, hvilket hjælper med at fremskynde deres udvikling.

Fleksibilitet i godkendelser/tilladelser vil tillade virksomheder at teste og anvende nye teknikker samt lette den gennemgribende industrielle omstilling. Virksomheder omfattet af direktivet vil skulle udvikle omstillingsplaner, der beskriver, hvordan deres anlæg vil udvikle sig mod dekarbonisering, nul forurening og cirkulær økonomi.

⁵ Bekendtgørelse nr. 2079 af 15. november 2021

En række af direktivets nye regler om fremme af innovation og industriel omstilling vil blive implementeret i godkendelsesbekendtgørelsen. Her er tale om:

- Nye regler om dispensationer for overholdelse af BAT-konklusioner, i forbindelse med afprøvning af ny teknik.
- Forlænget periode til overholdelse af BAT-konklusioner ved anvendelse af ny teknik.
- Fastsættelse af vejledende værdier for miljøpræstationer forbundet med ny teknik.
- Krav om at virksomheder omfattet af direktivet skal udvikle omstillingsplaner.

3.2.2 Mere effektiv regulering

Det opdaterede direktiv indfører en række nye regler, der har til hensigt at sikre en mere effektiv regulering af udledningen af forurenende stoffer fra industrivirksomheder.

En række af direktivets nye regler om mere effektiv regulering vil blive implementeret i godkendelsesbekendtgørelsen. Her er tale om:

- Fastsættelse af den strengest mulige emissionsgrænseværdi, der kan opnås ved anvendelse af BAT. Hermed skal hele BAT-AEL-intervallet anvendes, og ikke kun den øvre del.
- Ved fastsættelse af almindelige bindende forskrifter anvendes den strengest opnåelige emissionsgrænseværdi ved anvendelse af BAT.
- Afgørelser om fravigelse af BAT-AEL'er skal revurderes hvert 4 år.
- Der indføres principper for cost-benefit vurderingen, der skal foretages i forbindelse med fravigelse af BAT-AEL'er.
- Fravigelsens virkning på koncentrationen af de omfattede forurenende stoffer i recipientmiljøet skal fremlægges af driftslederen.
- Fravigelser kan ikke meddeles, hvis det bringer overholdelsen af miljøkvalitetsnormer i fare.
- Driftslederen på IED-anlægget sikrer i samråd med driftslederen på renseanlægget, at indirekte udledning ikke bringer overholdelsen af renseanlæggets udledningstilladelse i fare.
- Krav om høring af alle relevante myndigheder med ansvar for overholdelse af Europæiske miljøregler.
- Overvågning i recipienten i forbindelsen med strengere krav end BAT, hvis det er nødvendigt for at overholde miljøkvalitetsnormer.
- Krav om revurderinger, når der kommer nye eller ændrede miljøkvalitetskrav, eller hvis det er nødvendigt for at leve op til planer og programmer.
- Harmonisering af metoden til vurdering af overholdelse.
- Tilladelser skal indeholde vilkår til vurdering af overholdelsen af grænseværdier for miljøpræstationer.
- Medlemsstater skal udarbejde systemer til elektroniske miljøgodkendelser senest den 31. december 2035.

3.2.3 Nye og stærkere midler til ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og brugen af mindre farlige kemikalier

Direktivets formål udvides til at omfatte forbedring af ressourceeffektivitet samt cirkulær økonomi og dekarbonisering. Dette udmøntes i direktivet med bl.a. nye regler om miljøpræstationer, miljøledelse og substitution af farlige kemikalier.

En række af direktivets nye regler vil blive implementeret i godkendelsesbekendtgørelsen. Her er tale om:

- Krav om fastsættelse af bindende intervaller for miljøpræstationer som angivet i BAT-konklusioner.

- Krav om fastsættelse af grænseværdier for miljøpræstationer vedr. vand.
- Krav om fastsættelse af vejledende miljøpræstationsniveauer for affald og andre resourcer end vand.
- Mulighed for fravigelse af krav om miljøpræstationer.
- Virksomheder skal udvikle og indføre et miljøledelsessystem, der skal være i overensstemmelse med direktivet og relevante BAT-konklusioner.
- Miljøledelsessystemet skal indeholde en fortegnelse over farlige stoffer, der findes på eller udledes fra anlægget.

3.2.4 Forbedrede Aarhus rettigheder (offentlighedens adgang til miljøoplysninger)

Med det nye direktiv får offentligheden få bedre adgang til miljødata og øgede muligheder for at deltage i beslutningsprocesserne for IED-godkendelser. Der fastsættes desuden ret til at søge kompensation for skader på helbredet forårsaget af ulovlig forurening og straffen for de værste overtrædelser af direktivet skærpes. Myndighederne får tildelt flere beføjelser til at suspendere ikke-overholdende installationer.

En række af direktivets nye regler om forbedrede Aarhus rettigheder vil blive implementeret i godkendelsesbekendtgørelsen. Her er tale om:

- Øget offentlig inddragelse i alle væsentlige revisioner af godkendelser.
- Offentliggørelse af dele af virksomhedernes miljøledelsessystem.

3.2.5 Udvidelse af direktivets anvendelsesområde

Direktivets anvendelsesområde udvides ved tilføjelse af nye listepunkter til direktivets annex 1, samt ændring af enkelte eksisterende listepunkter. Direktivets bilag 1 er implementeret i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, der derfor ligeledes skal ændres. De væsentligste ændringer omfatter tilføjelsen af listepunkter for fremstilling af batterier og udvinding af malme i industrielt omfang. Desuden får fremstilling af brint ved elektrolyse af vand et selvstændigt listepunkt. Derudover foretage en række mindre ændringer af eksisterende listepunkter.

4. Forholdet til anden lovgivning og planlægning

4.1 IE-Direktivet

Direktiv 2010/75/EU om industrielle emissioner⁶ (IE-direktivet) indeholder de generelle principper for en integreret indsats over for forureningen fra de større industrielle aktiviteter og større husdyrbrug, der er nævnt i direktivets bilag I og udgør dermed rammen for miljøreguleringen af de største danske virksomheder. Direktivet identificerer en række brancher og tærskelværdier, der udløser krav om en miljøgodkendelse før etablering eller ved ændrede forhold på en virksomhed, der medfører forøget forurening. Direktivets annex 1 angiver hvilke industrielle aktiviteter og anlæg, der er omfattet af direktivet og som miljøgodkendes før de etableres og sættes i drift. Annex 1 er implementeret i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 (bekendtgørelse nr. 1027 af 02/09/2024 om godkendelse af listevirksomhed).

Indsatsen over for forureningen fra disse virksomheder og husdyrbrug omfattet af IE-direktivet sker gennem et krav om anvendelse af EU's BAT-konklusioner, der baseres på BAT-referencedokumenter om bedste tilgængelige teknik (de såkaldte BREF-dokumenter) til nedbringelse af emissioner i forbindelse med fastsættelsen af godkendelsesvilkårene.

IE-direktivet stiller herudover blandt andet krav om, at BAT-konklusionerne er bindende, godkendelsen skal revurderes, når nye BAT-konklusioner er blevet offentliggjort, at der skal ske en kortlægning af jord- og grundvandsforurening på visse virksomheders område (BTR) og at der potentielt skal ske oprensning af jord og grundvandsforurening ved definitivt driftsophør, samt bindende frekvenser for miljøtilsyn.

4.2 Miljøbeskyttelsesloven

Lovbekendtgørelse nr. 1724 af 22. december 2025 af lov om miljøbeskyttelse⁷ har til formål at medvirke til at værne natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Med loven tilsigtes det særligt:

1. at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulemper,
2. at tilvejebringe hygiejnisk begrundede regler af betydning for miljøet og for mennesker,
3. at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
4. at fremme anvendelse af renere teknologi og
5. at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldshåndtering.

Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 regulerer forurenende virksomheder. I loven findes de overordnede regler og principper, der regulerer området, og som bemyndiger miljøministeren til at fastsætte nærmere regler i godkendelsesbekendtgørelsen, standardvilkårsbekendtgørelsen og i branchebekendtgørelser.

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv (EU) 2024/1785

⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/1742>

4.3 Miljøvurderingsloven

Bekendtgørelse af lov nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)⁸ har til formål at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer og programmer og projekter med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, programmer og projekter, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Loven finder, jf. § 2, stk. 1, nr. 1, anvendelse for planer og programmer som a) enten fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter eller medfører krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde under hensyntagen til områdets bevaringsmålsætninger, og som b) udarbejdes eller vedtages af en myndighed, udarbejdes med henblik på Folketingets vedtagelse af planer og programmer via en lovgivningsprocedure og udarbejdes i henhold til love, administrative retsfor skrifter eller administrative beslutninger.

Godkendelsesbekendtgørelsen opfylder betingelserne i § 2, stk. 1, nr. 1, og er dermed omfattet af Miljøvurderingsloven.

Godkendelsespligtige virksomheder, jf. bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed kan enten være opført på bilag 1 eller bilag 2 til miljøvurderingsloven.

Projekter på bilag 1, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, er altid omfattet af krav om miljøvurdering og må ikke påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter på bilag 2 må ikke påbegyndes før myndigheden skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 21, eller før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet, hvis der forinden er truffet afgørelse om krav om miljøvurdering, jf. § 21.

Det vil sige, at der for projekter på bilag 2 skal gennemføres en screening for at afgøre, om etablering af konkrete projekter kræver udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. I forbindelse med udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporter for konkrete projekter (godkendelsespligtige virksomheder) eller udvidelser, bliver der udført individuelle vurderinger af deres miljøpåvirkninger.

4.4 Planloven

Bekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 om planlægning⁹ skal sikre, at den sammenfattende planlægning forener de samfundsmæssige interesser i arealanvendelsen, medvirker til at værne om landets natur og miljø samt klima og skaber gode rammer for vækst og udvikling i hele landet, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag med respekt for menneskets livsvilkår, bevarelsen af dyre- og plantelivet (§ 1) og øget økonomisk velstand. Lovens kapitel 4 vedrører kommuneplanlægning, mens lovens kapitel 5 omhandler lokalplanlægning.

Miljøbeskyttelsesloven indeholder et lokaliseringsprincip (§ 4), hvor den, der vil påbegynde virksomhed, skal vælge et sådant sted for udøvelsen, at faren for forurening begrænses mest

⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2023/4>

⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/572>

muligt. Princippet afspejles i godkendelsesbekendtgørelsen, hvor der ikke må meddeles miljøgodkendelse, hvis virksomheden ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT, og at virksomheden i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet. Listevirksomheder må som hovedregel ikke etableres i modstrid med kommuneplan eller lokalplan.

4.5 Habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet

Habitatdirektivet, jf. Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter har til formål at fremme biodiversiteten i medlemsstaterne ved at definere en fælles ramme for beskyttelsen af arter og naturtyper, der er af betydning for EU. Dette sker hovedsageligt gennem udpegning af særlige bevaringsområder, habitatområderne, samt generel beskyttelse af visse arter. Den overordnede målsætning er at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter eller naturtyper, som er omfattet af direktivet.

Fuglebeskyttelsesdirektivet, jf. Rådets direktiv 79/409 af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer, forpligter EU's medlemslande til at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU, bl.a. ved at udpege fuglebeskyttelsesområder. Fuglebeskyttelsesdirektivet omfatter alle vilde fugle. Der udpeges fuglebeskyttelsesområder for visse sjældne og fåtallige ynglefugle og internationalt vigtige forekomster af trækfugle. Der gælder tilsvarende målsætninger om at sikre og genoprette bestande og levesteder for fugle.

Habitatområderne udgør sammen med fuglebeskyttelsesområderne Natura 2000-områderne. De internationale naturbeskyttelsesområder omfatter Natura 2000-områderne og Ramsar-områderne. Miljømålsloven indeholder bestemmelser om fastsættelse af miljømål for de internationale naturbeskyttelsesområder, som bl.a. omfatter Natura 2000-områderne.

Inden der træffes afgørelse om miljøgodkendelse til et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendigt for Natura 2000-områdets forvaltning, skal det således sikres, at projektet i sig selv og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke kan påvirke området væsentligt. Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes, skal der gennemføres en konsekvensvurdering. Myndigheden må kun give tilladelse til projektet, hvis det på bedste videnskabelige grundlag kan udelukkes, at projektet vil skade de naturtyper og arter, området er udpeget for at beskytte.

Det gælder således også for virksomheder omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages en væsentlighedsvurdering – og hvis en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder og yngle- eller rasteområder for visse bilag IV-arter ikke kan udelukkes, så skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. En eventuel konsekvensvurdering skal fremgå af miljøgodkendelsen.

Påvirkning af Natura 2000-områder og yngle- eller rasteområder for visse bilag IV-arter som følge af etablering og drift af listevirksomheder kan ske ved udledning af forurenende spildevand til vandområder og ved deposition fra afkast til et Natura 2000 område.

Der er endvidere i naturbeskyttelseslovens § 3 en bestemmelse om, at der ikke må foretages tilstandsændringer i en række naturtyper. Bestemmelsen medvirker dels til at implementere habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet og udgør dels national beskyttelse af naturtyper. Der kan i særlige tilfælde dispenseres fra beskyttelsen i § 3.

4.6 Vandrammedirektivet, grundvandsdirektivet, havstrategidirektivet og direktivet om skaldyrvande

EU's vandrammedirektiv (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF om Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger) fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandløb og søer, overgangsvande (flodmundinger, laguner o.l.), kystvande og grundvand i alle EU-lande.

Direktivet fastsætter en række miljømål og opstiller overordnede rammer for den administrative struktur for planlægning og gennemførelse af tiltag og for overvågning af vandmiljøet.

Vandrammedirektivet har til formål:

- at forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand og, hvad angår deres vandbehov, også tilstanden for jordbaserede økosystemer og vådområder, der er direkte afhængige af vandøkosystemerne,
- at fremme bæredygtig vandanvendelse baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer,
- at sigte mod forøget beskyttelse og forbedring af vandmiljøet bl.a. gennem specifikke foranstaltninger til progressiv (vedvarende) reduktion af udledninger, emissioner og tab af prioriterede stoffer og ophør eller udfasning af udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer,
- at sikre progressiv reduktion af forurening af grundvand og forhindre yderligere forurening heraf,
- at bidrage til at afbøde virkningerne af oversvømmelser og tørke og
- at bidrage til at opfylde målene fra relevante internationale aftaler, herunder om beskyttelse af havmiljøet

Efter vandrammedirektivets artikel 4 skal medlemslandene som udgangspunkt forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder, herunder kystvand, og grundvandsforekomster og beskytte, forbedre og restaurere alle overfladevandområder og grundvandsforekomster med henblik på at opnå god tilstand for overfladevand og grundvand senest den 22. december 2015, medmindre der er grundlag for at udsætte fristen for målopfyldelse, jf. direktivets artikel 4, stk. 4, eller grundlag for at lempe miljømål til mindre end god tilstand, jf. direktivets artikel 4, stk. 3 og 5.

Vandrammedirektivet er udmøntet i Lov om vandplanlægning, som indeholder overordnede bestemmelser om vanddistrikter, myndigheders ansvar, miljømål, planlægning og overvågning mv. Vandrammedirektivets udmøntning i nationale vandplaner, nationale regler og strategier skal sikre et sundt og godt miljø i vandløb, søer, fjorde og hav. Direktivets mål er, at alle EU-landes vandområder (vandløb, søer, den kystnære del af havet og grundvand) skal opnå "god tilstand".

EU's grundvandsdirektiv (direktiv 2006/118/EF om beskyttelse af grundvand mod forurening og forringelse) har til formål forebygge og bekæmpe forurening af grundvandet i Den Europæiske Union (EU) og indeholder procedurer til vurdering af grundvandets kemiske status og foranstaltninger til at reducere niveauet af forurenende stoffer.

Havstrategidirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger) har som overordnet mål at opnå og opretholde god miljøtilstand i havmiljøet senest i 2020. Direktivet er implementeret i havstrategiloven (lov nr. 117 af 26/01/2017).

Havstrategilovens formål er at fastlægge rammerne for de foranstaltninger, der skal gennemføres for at opnå eller opretholde god miljøtilstand i de danske havområder og muliggøre en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. Der skal derved opnås en balance

mellem beskyttelse og benyttelse af havet og dets resurser. Opnåelsen af dette skal ske ved, at hvert enkelt EU-land udarbejder en havstrategi bestående af tre dele: En basisanalyse, et overvågningsprogram og et indsatsprogram. Hver del revideres forskudt af hinanden hvert sjette år.

Direktivet om kvalitetskrav til skaldyrvande (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/113/EF af 12. december 2006) vedrører kvaliteten af skaldyrvande og finder anvendelse på kyst- og brakvand udpeget af medlemsstaterne som områder, der kræver beskyttelse eller forbedring for at gøre det muligt for skaldyr (bløddyr af muslingeklassen og snegleklassen) at leve og vokse deri, og for således at bidrage til, at skaldyrprodukter, som umiddelbart kan fortæres af mennesker, får en god kvalitet.

Direktivet er implementeret i bekendtgørelse om skaldyrvande (bek. nr. 794 af 13/06/2023). Bekendtgørelsen indeholder de i henhold til § 9 i miljømålsloven udpegede skaldyrvande i Danmark og kvalitetskravene til skaldyrvandene. Overvågning af kvalitetskravene sker i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om overvågning af overfladevand, grundvand, beskyttede områder og naturovervågning i internationale naturbeskyttelsesområder mv. (bek. nr. 792 af 13/06/2023).

4.7 Affaldsrammedirektivet

Affaldsrammedirektivet (2008/98/EC) danner grundlag for, hvordan affald behandles i EU, og dikterer i øvrigt, at alle medlemsstater skal udarbejde affaldshåndteringsplaner såvel som affaldsforebyggelsesplaner. I forbindelse med direktivet blev der etableret definitioner og principper for håndtering af affald, herunder især affaldshierarkiet og forureneren betaler princippet. Direktivet er gennemført i dansk lovgivning ved en række bestemmelser i Affaldsbekendtgørelsen.

Affaldsvirksomhederne er i dag enten godkendelsespligtige eller omfattet af bekendtgørelse om miljøforhold for mindre affaldsbehandlingsanlæg, som følge af affaldsrammedirektivets artikel 23, hvor der som udgangspunkt skal gives tilladelse til affaldsbehandlingsaktiviteter. Ifølge direktivets artikel 24, kan medlemsstater dog undtage anlæg og virksomheder fra kravet i artikel 23, såfremt der er tale om f.eks. nyttiggørelse af affald, og hvis medlemsstaten opstiller almindelige regler for aktivitetstyperne.

4.8 Luftkvalitetsdirektivet, NEC-direktivet og Gøteborg Protokollen samt LRTAP-konventionen

I henhold til UNECE-konventionen om grænseoverskridende luftforurening (LRTAP) og NEC-direktivet ((2016/2284/EF) er Danmark forpligtiget til at bekæmpe luftforurening ved at reducere udledningen af seks nærmere bestemte stoffer, eksempelvis SO₂, NO_x, VOC og partikler.

Der er i NEC-direktivet fastsat nationale forpligtelser til at reducere udledningen af fem luftforurenende stoffer i 2020 og i 2030 i forhold til niveauet i 2005. Det drejer sig om kvælstofoxider (NO_x), svovldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃), flygtige organiske forbindelser undtagen metan (NMVOC) og fine partikler (PM_{2,5}). For at understøtte landenes arbejde med at nå reduktionsforpligtelserne, stilles der i direktivet krav om, at der mindst hvert fjerde år skal udarbejdes et nationalt program, som beskriver arbejdet med at reducere luftforurening. Det seneste nationale program for reduktion af luftforurening er offentliggjort i april 2023 (Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 538 - <https://dce2.au.dk/pub/SR538.pdf>). Medlemsstaterne er desuden forpligtede til at rapportere deres samlede nationale emissioner hvert år den 15. februar og deres fremskrevne emissioner hvert andet år den 15. marts. Programmerne og de årlige emissionsopgørelser findes tilgængelig på Kommissionens miljødatabase, CDR/EIONET.

I luftkvalitetsdirektivet (2008/50/EF) er der fastsat grænseværdier for koncentrationen af bestemte stoffer, og der er krav om, at luftforureningen skal måles. Luftkvalitetsdirektivets formål er at sikre, at den luft, vi indånder, er så ren, at den ikke udgør et sundhedsproblem. Derfor står der en række målestationer forskellige steder i Danmark. Luftkvalitetsdirektivet stiller bl.a. krav til PM_{2.5} (de fine partikler) og NO₂. Regler for luftkvalitet er implementeret i bekendtgørelse om vurdering og styring af luftkvaliteten. Luftkvalitetsdirektivet fastsætter grænseværdier mv. for koncentrationen af bestemte stoffer og stiller krav om, at luftforureningen skal måles. Derfor er der opstillet en række målestationer forskellige steder i Danmark.

4.9 Miljøkvalitetskravsdirektivet

Miljøkvalitetskravdirektivet¹⁰ fastlægger miljøkvalitetskrav for prioriterede stoffer og visse andre forurenende stoffer med henblik på at opnå en god kemisk tilstand for overfladevand og i overensstemmelse med bestemmelserne og målene i vandrammedirektivet

Blandt de prioriterede stoffer mv., som direktivet fastsætter miljøkvalitetskrav for, er cadmium og cadmiumforbindelser, by og blyforbindelser, kviksølv og kviksølvforbindelser, nikkel og nikkelforbindelser samt dioxiner og dioxinlignende forbindelser.

Direktivet giver mulighed for at udpege blandingszoner omkring udledningspunkter. Koncentrationerne af de stoffer, som direktivet fastsætter miljøkvalitetskrav for, kan overskride de relevante miljøkvalitetskrav inden for sådanne blandingszoner, hvis de ikke påvirker det øvrige overfladevandområdes opfyldelse af disse krav.

Direktivet er gennemført i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Bekendtgørelsen¹¹ fastsætter regler om fastlæggelse af miljømål, herunder hvad der nærmere forstås ved god overfladevandstilstand (god økologisk tilstand og god kemisk tilstand for overfladevand), godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand for kunstige og stærkt modificerede vandområder og god tilstand for grundvand (god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand for grundvand).

EU's miljøkvalitetskrav for prioriterede stoffer mv. er indarbejdet i bekendtgørelsen. Desuden indeholder bekendtgørelsen nationale miljøkvalitetskrav for en række stoffer.

Bekendtgørelsen fastsætter regler om teknisk procedure for udarbejdelse af nationale miljøkvalitetskrav.

4.10 Støjdirektivet

Europaparlamentets og Rådets direktiv om vurdering og styring af ekstern støj (støjdirektivet) trådte i kraft juli 2002. Som følge af direktivet skal der gennemføres støjkortlægninger og udarbejdes handlingsplaner for at forebygge og reducere ekstern støj. Ekstern støj er støj fra vejtrafik, jernbaner, fly og industrianlæg. Første omgang var i 2007/08, og herefter hvert femte år.

¹⁰ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2008/105/EF af 16. december 2008 om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken, om ændring og senere ophævelse af Rådets direktiv 82/176/EØF, 83/513/EØF, 84/156/EØF, 84/491/EØF og 86/280/EØF og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008L0105-20130913>

¹¹ Bekendtgørelse nr. 796 af 13. juni 2023 om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2023/796#idd8140c3f-136d-47c8-8488-a3d0d6d49085>

Formålet med direktivet er at etablere en fælles europæisk fremgangsmåde med henblik på, på et prioriteret grundlag at undgå, forebygge eller begrænse de virkninger, herunder gener, der er forårsaget af eksponering for ekstern støj. Støjdirektivet er implementeret i bekendtgørelse (nr. 1596 af 13/12/2018) om kortlægning af ekstern støj og støjhandlingsplaner (støjbekendtgørelsen).

4.11 Standardvilkårsbekendtgørelsen, miljøtilsynsbekendtgørelsen og brugerbetalingsbekendtgørelsen

For at lette godkendelsesprocessen har Miljøstyrelsen udarbejdet standardvilkår for en række listepunkter for specifikke brancher på både bilag 1 og 2 i godkendelsesbekendtgørelsen. Standardvilkårene er udarbejdet af Miljøstyrelsen i samarbejde med de respektive brancher og kommuner, så de er repræsentative for de typiske virksomheder inden for en bestemt branche, og vilkårene er baseret på den bedste tilgængelige teknik inden for branchen. Standardvilkårene omhandler virksomhedernes indretning og drift, og for enkelte brancher emissions grænseværdier for væsentlig luftforurening samt vilkår om egenkontrol m.v. og fremgår af bekendtgørelse om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed.

Miljøtilsynsbekendtgørelsen fastsætter regler om tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, husdyrbrugsloven og jordforureningsloven. Bekendtgørelsen indeholder bl.a. regler om fastsættelse af tilsynsfrekvens for industrivirksomheder og husdyrbrug. Miljøtilsynet er reguleret i miljøbeskyttelseslovens kapitel 9. Bekendtgørelsen implementerer også IE-direktivets bestemmelser om inspektion (tilsyn).

Tilsynsmyndigheden skal føre et aktivt og opsøgende tilsyn med, at miljøbeskyttelsesloven, og de regler, der er fastsat med hjemmel heri, overholdes, herunder tilsyn med, at påbud og forbud efterkommes, samt at vilkår i miljøgodkendelser og tilladelser overholdes.

Godkendelsespligtige virksomheder er omfattet af bekendtgørelsens kategori 1a, hvorfor de skal have et basistilsyn i løbet af en 3-årig periode. Herudover omfatter tilsynet også prioriterede tilsyn og tilsyn som opfølgning på klager.

Brugerbetalingsbekendtgørelsen fastsætter bl.a. regler for virksomheders brugerbetaling for myndighedernes tilsyn med virksomheder og behandling af ansøgninger om miljøgodkendelse.

5. Miljøstatus, miljøproblemer og miljømål

5.1 Miljøstatus

5.1.1 Naturområder

Tilstanden for naturområder i Danmark er generelt dårlig, og mange naturtyper er under pres. Flere arter er i risiko for at uddø, og artsbestande og naturområder skrumper og forringes. State of nature in Europa" fra 2020 viser, at 95% af de vurderede naturtyper i Danmark er i dårlig bevaringstilstand. Dyr, svampe og planter mangler plads og levesteder. I det åbne land har vi på 40 år mistet omkring tre millioner fugle i Danmark, og cirka 10 procent af vores dag-sommerfuglearter er uddøde siden 1950

Tabet af biodiversiteten i den danske natur skyldes flere faktorer, blandt andet at naturen har fået mindre plads. For høje udledninger af næringsstoffer er også med til at presse naturen ligesom afvanding med grøfter, dræn og pumpning gradvist over lang tid har konverteret fugtige enge, moser og vandhuller til dyrkningsejnet jord. Derudover kan nævnes faktorer som klimaforandringer, mangel på gamle træer og dødt ved, invasive arter og forstyrrelser af ynglelokaliteter.

5.1.2 Luft

Luftforureningen i Danmark består af en række stoffer fra både danske og udenlandske kilder. Partikler, nitrogendioxid (NO₂) og ozon er dem, der påvirker menneskers sundhed mest. De kan have langtidseffekter som kræft og hjertekarsygdomme, men kan også føre til akutte symptomer som irritation af øjne og luftveje. Partikler er ifølge verdenssundhedsorganisationen WHO den mest sundhedsskadelige kilde til luftforurening. De forårsager og forværrer sygdomme som hjertekarsygdomme, lungesygdomme og kræft. Partiklernes størrelse og kemiske sammensætning har betydning for, hvordan de påvirker vores sundhed.

Meget af den sundhedsskadelige luftforurening i Danmark kommer hertil fra det øvrige Europa, ligesom Danmark sender luftforurening videre til udlandet. Derfor er et fortsat europæisk samarbejde på luftområdet afgørende for at beskytte danskerne og vores nabolande mod sundhedsrisici som følge af luftforurening.

Seneste NOVANA – Status for den nationale luftkvalitetsovervågning i Danmark "Luftkvalitet 2023", hvor der har været fokus på den helbredsskadelige effekt af luftforurening viser, at der i 2023, hvor der blev målt luftkvalitet i de fire største byer, ikke blev målt overskridelser af EU's grænse- og målværdier i Danmark, mens hovedparten af WHO's retningslinjer for luftkvalitet, seneste opdateret i 2021, ikke blev opfyldt.

Endvidere blev der gennemført modelberegninger for luftkvaliteten i Aalborg og København. Modelberegningerne viste ingen overskridelse af grænseværdien, men WHO's retningslinjer for luftkvalitet blev ikke opfyldt i flere tilfælde. Luftkoncentrationerne har for langt de fleste luftforureningskomponenter været faldende gennem de seneste årtier, hvilket skyldes faldet i udledninger i Danmark og de øvrige europæiske lande.

Modelberegningerne af helbredseffekterne viser, at der i 2023 var omkring 3.280 for tidlige

dødsfald, samt en række andre helbredseffekter som følge af luftforureningen. Antallet af for tidlige dødsfald som følge af luftforureningen er faldet med omkring 58% siden 1990.

5.1.3 Overflade- og grundvand samt jordbund

Den i vandplanlægningen seneste beskrevne vandmiljøtilstand fremgår af vandområdeplanerne for 2021-2027. Vandområdeplanerne er delt mellem Miljøministeriet og Ministeriet for Grøn Trepert. Sammen udvikler og arbejder de to ministerier med vandområdeplanerne for at sikre et godt vandmiljø, så vi fortsat har rent vand i hanen, et rigt dyre- og planteliv og sører at bade i.

I vandområdeplanerne 2015-2021 udgjorde vandløb i god, ikke-god og ukendt økologisk tilstand med hensyn til forekomst af nationalt specifikke stoffer henholdsvis 125, 42 og 18.725 km, mens de her i vandområdeplanerne 2021-2027 udgør henholdsvis 190, 900 og 17.490 km. Vandløb i god, ikke-god og ukendt kemisk tilstand, som bestemmes af forekomst af prioriterede stoffer, udgjorde i vandområdeplanerne 2015-2021 henholdsvis 38, 163 og 18.690 km, mens de her i vandområdeplanerne 2021-2027 udgør henholdsvis 240, 870 og 17.460 km.

For søer kan nævnes, at tilstanden vurderes på flere kvalitetselementer i vandområdeplanerne 2021-2027. Dette medfører alt andet lige, at færre søer opfylder miljømålene i vandområdeplanerne 2021-2027 end i de forudgående planer.

Med disse forbehold ses et lille fald i andelen af søer i høj og god økologisk tilstand, mens andelen af søer i mindre end god økologisk tilstand er steget lidt. Det bør også bemærkes, at der ikke er et fuldstændigt overlap mellem søerne, som indgår i de to planperioder.

Der er til brug for vandområdeplanerne 2021-2027, i forhold til kystvande, gennemført et omfattende arbejde med forbedring af det faglige grundlag. Opmærksomheden skal henledes på, at vandområdenes tilstand ikke kan sammenlignes direkte mellem vandområdeplanerne for anden og tredje planperiode, da de to sæt planer bygger på forskellige forudsætninger. Her skal særligt fremhæves ændret vandområdeafgrænsning, ændret typologi og referencetilstand som følge af et forbedret fagligt grundlag, samt et forbedret datagrundlag i form af flere data og nye og opdaterede grænser mellem kvalitetsklasser for biologiske kvalitetselementer. En ændring i tilstandsklassen for et givet vandområde er derfor ikke nødvendigvis et udtryk for en reel ændring i de faktiske forhold i vandområdet.

Ser man på den samlede økologiske tilstand, så er der 6 ud af 109 kystvande i god økologisk tilstand eksklusivt nationalt specifikke stoffer. 3 ud af 123 vandområder er i god kemisk tilstand. Kystvandområder, der ikke er i god tilstand på nuværende tidspunkt, forventes først at opnå god økologisk tilstand efter 2027.

Der er til vandområdeplanerne 2021-2027 gennemført en revision af afgrænsningen af de danske grundvandsforekomster. De 2050 grundvandsforekomster har således ikke samme afgrænsning som grundvandsforekomsterne i vandområdeplanerne 2015-2021. Dertil kommer, at metoder til gennemførelse af tilstandsvurderinger er forbedret markant, ligesom datagrundlaget er væsentligt udvidet. På den baggrund er det ikke muligt at foretage en egentlig sammenligning af tilstanden vurderet forud for anden planperiode med tilstandsvurderingerne forud for vandområdeplanerne for tredje planperiode. Den generelle tilstand af det danske grundvand er blandet, med både positive og negative aspekter. Mens det meste grundvand er i god kvantitativ tilstand, er der bekymringer om den kemiske tilstand, især når det kommer til pesticider og næringsstoffer fra landbruget.

Den nye vurdering af miljøtilstanden i de danske havområder i både Nordsøen (inkl. Skagerrak og Kattegat) og Østersøen (Østersøen omkring Bornholm og Bælthavet) viser, at de danske havområder generelt ikke er i god miljøtilstand. I tilstandsvurderingen er miljøtilstanden

vurderet for 11 emner i relation til forurening og biodiversitet, og der er foretaget en analyse af de samlede presfaktorer på det danske havmiljø samt en socioøkonomisk analyse.

Alle EU-lande skal ifølge havstrategidirektivet hvert 6. år udarbejde en tilstandsvurdering for deres havområder. På baggrund af tilstandsvurdering fastsættes miljømål, der danner grundlag for Danmarks næste indsatsprogram, som skal offentliggøres senest i 2027. Tilstandsvurderingen har i 2025 været i høring i 12 uger frem til den 4. juli 2025.

Når de danske havområder generelt ikke er i god miljøtilstand skyldes det både overbelastning med næringsstoffer, forurenende stoffer som bly og bromerede flammehæmmere m.m.

Marint affald findes i store mængder i det danske havmiljø, uanset hvor der måles. Marint affald kommer fra mange forskellige kilder. Plast udgør den dominerende affaldstype, og cigaret-skodder er det hyppigst fundne produkt på de bynære strande. Mængden af affald på havbunden i både Nordsøen og Østersøen er stigende.

Havområderne er derudover under pres fra en række andre forhold som f.eks. undervejsstøj (herunder ramning af pæle til vindmøller), ikke-hjemmehørende arter, fiskeri med bundslæbende redskaber, anlæg af havne m.m.

Jordforurening i Danmark er et omfattende problem, med tusindvis af forurenede eller potentielt forurenede lokaliteter registreret. Samlet var der ved udgangen af 2024 registreret cirka 40.889 forurenede eller muligt forurenede lokaliteter hos regionerne. 19.606 lokaliteter er kortlagt på vidensniveau 1 (V1), hvilket svarer til, at der er kendskab til aktiviteter på lokaliteten, der muligvis kan have forårsaget jordforurening. 21.283 lokaliteter er helt eller delvist kortlagt på vidensniveau 2 (V2), hvilket svarer til, at der er konstateret jordforurening på lokaliteten. Regionerne har ansvaret for at kortlægge og håndtere jordforurening, og i 2022 arbejdede de med 515 forureninger, der udgjorde en risiko for grundvandet.

Mange af disse forureninger stammer fra tidligere industri og virksomheder, men også fra brug og opbevaring af pesticider og utætte tanke. Benzin- og servicestationer og andre aktiviteter med olie/benzin udgør sammen med renserier de største grupper, som er årsag til kortlægning på V2.

5.1.4 Klima

De danske udledninger af drivhusgasser stammer fra en lang række aktiviteter knyttet til produktion og forbrug: Det kan fx være fra landbrugs-, energi- og industriproduktion eller fra familiernes forbrug. Da den danske økonomi har en stor aktivitet inden for transport i udlandet, stammer en stor del af den samlede udledning fra danske transportvirksomheder i udlandet. I 2024 stod industrien for udledningen af ca. 4,5 mio. ton CO₂-ækv.¹²

5.2 Miljøproblemer og miljømål

5.2.1 Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna

I rapporteringen fra 2013 efter EU's habitatdirektiv er de negative påvirkningsfaktorer beskrevet på delvist databaserede ekspertvurderinger fra DCE/Aarhus Universitet. Bevaringsstatus er opgjort for 60 naturtyper og 82 arter. Næringsstofstilførelse og atmosfærisk nedfald vurderes at have betydning for utilstrækkelige bevaringsstatus af naturtyper. Industrien er ikke konkret nævnt som kilde til forurening, som overvejende skyldes landbrugsdrift. Med hensyn til

¹² [Klima - Danmarks Statistik](#)

arter og industri kan krebsedyr og fisk lokalt være påvirket af miljøfremmede stoffer og flagermus af forstyrrelser.

Miljømål for biologisk mangfoldighed, flora og fauna involverer beskyttelse af økosystemer, bevarelse af arter, genopretning af levesteder og bæredygtig udnyttelse af naturens ressourcer. I Danmark implementeres disse mål gennem national lovgivning og EU-strategier som EU's biodiversitetsstrategi for 2030, der sigter mod at beskytte naturen og stoppe tilbagegangen af arter. Konkrete tiltag omfatter bl.a. udlægning af urørt skov og nye naturtyper, samt pleje af lys-åbne arealer som enge og overdrev for at sikre karakteristisk vegetation og dyreliv.

Natura 2000-områderne er et netværk af beskyttede områder i EU. Miljømålene for Natura 2000-områder er at beskytte og genskabe gunstig tilstand for sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper samt vilde dyre- og plantearter inden for EU's netværk af beskyttede områder. Dette opnås gennem specifikke Natura 2000-planer, der indeholder forvaltningsmål og -tiltag for områderne, for at sikre en høj grad af biologisk mangfoldighed og en gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget.

5.2.2 Luft

Gennem de sidste 25 år er der nationalt og internationalt blevet arbejdet for at forbedre luftkvaliteten. De niveauer for luftforurening, man finder i Danmark i dag, medfører dog fortsat alvorlige helbredseffekter i befolkningen. Effekterne omfatter bl.a. for tidlig død, hospitalsindlæggelser, flere sygedage, forværring af astma og bronkitis, udvikling af lungecancer, hjertekarsygdomme mv. (DCE, 2014). Den nuværende regulering af luftforurenende stoffer fra virksomheder har til formål at reducere skadevirkningerne ved luftforurening, dels af hensyn til menneskers sundhed og trivsel, dels af hensyn til den skade, stoffer forårsager i økosystemer ved deposition og ved bidrag til forsurening.

Luftkvalitetsdirektivets hovedmål er at beskytte folkesundheden og miljøet ved at opstille grænseværdier for forurenende stoffer i luften, som skal overholdes senest i 2050. Direktivet søger at bringe EU's luftkvalitetsnormer i overensstemmelse med Verdenssundhedsorganisationens (WHO) anbefalinger, der er mere ambitiøse end tidligere EU-normer, og at opnå "nulforgurening" i 2050, hvilket passer med målet om klimaneutralitet. Målene omfatter specifikke reduktioner i fine partikler (PM_{2.5}) og kvælstofoxider (NO_x) samt skærpede grænseværdier for andre forurenende stoffer som svovldioxid, arsen og nikkel.

NEC-direktivets miljømål er at reducere udledningen af fem bestemte luftforurenende stoffer (svovldioxid, kvælstofoxider, ikke-metan-flygtige organiske forbindelser, ammoniak og PM_{2.5}) for at mindske luftforureningens sundhedsskadelige effekter. For EU-landene og Danmark er der fastsat nationale reduktionsmål for 2020 og 2030, som skal nås sammenlignet med udledningerne i 2005.

Direktivet om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer (NEC-direktivet) er et EU-direktiv, der har til formål at reducere luftforureningen i Europa. NEC-direktivet er implementeret i NEC-bekendtgørelsen, nr. 1421 af 25/06/2011.

LRTAP-konventionens primære miljømål er at begrænse, forebygge og reducere langtransporteret grænseoverskridende luftforurening ved at fastsætte forpligtende grænseværdier for udledninger af luftforurenende stoffer som svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x), ammoniak (NH₃), flygtige organiske forbindelser (VOC), tungmetaller, tjærestoffer m.m.

5.2.3 Overflade- og grundvand samt jordbund

Der skal i overensstemmelse med vandrammedirektivet og vandplanlægning offentliggøres de

væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver, som har størst indvirkning på miljøtilstanden i vandløb, søer, kystvande og grundvand, og som i større eller mindre udstrækning er medvirkende til, at nogle vandområder ikke kan opfylde vandrammedirektivets mål om god økologisk og god kemisk tilstand.

Påvirkningen af vandkvaliteten i vandløb og søer skyldes blandt andet miljøfarlige stoffer fra husholdninger og erhverv. Også kystvandene påvirkes af miljøfarlige stoffer fra husholdninger og erhverv, men herudover også af spildevandstilførelser fra punktkilder fra husholdninger, industri og havbrug. De miljøfarlige stoffer i grundvandet udvaskes fra gamle industrigrunde og fra brug af sprøjtemidler.

EU's vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandløb og søer, overgangsvande (flodmundinger, laguner o.l.), kystvande og grundvand i alle EU-lande. Direktivet fastsætter en række miljømål og opstiller overordnede rammer for den administrative struktur for planlægning og gennemførelse af tiltag og for overvågning af vandmiljøet. Vandrammedirektivet trådte i kraft den 22. december 2000.

Vandrammedirektivets centrale miljømål er at sikre "god tilstand" i alle EU's vandløb, søer, kystvande og grundvand, hvilket indebærer både god økologisk og god kemisk tilstand. Målet er at beskytte og forbedre vandmiljøet, forebygge yderligere forringelse, reducere forurening fra prioriterede stoffer og sikre bæredygtig vandanvendelse på lang sigt. De specifikke miljømål omfatter:

- **God økologisk tilstand:** Omfatter både vandplanterne, dyr og økosystemer.
- **God kemisk tilstand:** Herunder en reduktion af forurening fra prioriterede stoffer.
- **God kvantitativ tilstand for grundvand:** Sikring af vandmængden og det rette niveau for grundvandet.
- **Beskyttelse af drikkevand:** For visse vandforekomster skal der også sikres en kvalitet, der opfylder drikkevandskrav.

Direktivet skal bl.a. bidrage til at opfylde målene fra relevante internationale aftaler, herunder om beskyttelse af havmiljøet.

Miljømålene opnås gennem vandområdeplaner og tilhørende indsatsprogrammer, som udarbejdes af EU-landene. Disse planer fastsætter de konkrete foranstaltninger, der skal til for at opnå målene. I Danmark er ansvaret for at udarbejde vandområdeplanerne og implementere indsatserne lagt hos staten.

Oprindeligt var målet at opnå god tilstand senest i 2015, men i særlige tilfælde kan fristen forlænges med op til 12 år, altså senest til 2027.

De potentielle kilder, der kan give anledning til jordforurening fra listevirksomheder, kan for eksempel være opbevaring og håndtering af olie og kemikalier, farligt affald, afløb fra påfyldningspladser og vaskepladser, udendørs håndtering og opbevaring af materialer (både organiske og uorganiske) samt opstilling og nedgravning af tanke til f.eks. kemikalier.

5.2.4 Klima

Klimaloven¹³ fastsætter mål om, at Danmarks drivhusgasudledninger skal reduceres med 50-54 pct. i 2025 og 70 pct. i 2030 ift. udledningerne i 1990. Klimaloven sikrer, at der løbende fastsættes nye mål frem mod klimaneutralitet. Klima-, energi- og forsyningsministeren

¹³ <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2021/2580>

fastsætter mindst hvert femte år en national klimamålsætning med et 10-årigt perspektiv. En ny klimamålsætning må ikke være mindre ambitiøs end den senest fastsatte målsætning. Det fremgår endvidere af aftale om klimalov, at regeringen efter hvert folketingsvalg skal forholde sig til det senest fastsatte delmål.¹⁴

5.3 Alternativer og sandsynlig udvikling hvis planen ikke gennemføres

Alternativer er ikke altid relevante for en miljøvurdering¹⁵. Det er navnlig i de tilfælde, hvor planens/programmets mål eller den geografiske placering ikke kan ændres, fordi formålet eller placeringen er obligatorisk, dvs. fastsat ved lov eller andre generelt bindende retsakter.

Implementeringen af IE Direktivet i dansk lovgivning, herunder i godkendelsesbekendtgørelsen er et EU-fastsat krav. Det er valgt, at foretage en direktivnær implementering, hvor kravene i det ændrede direktiv implementeres i dansk lovgivning. Det vurderes derfor, at det ikke er relevant at vurdere på alternativer til planen i nærværende miljøvurdering.

Hvis ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen ikke foretages, vurderes det, at de positive konsekvenser, som ændringerne forventes at medføre, ikke vil finde sted. Vurderingen af konsekvenserne ved de foreslåede ændringer i godkendelsesbekendtgørelsen er beskrevet nedenfor.

¹⁴ [En ambitiøs og bindende klimalov | Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet](#)

¹⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2024/9094>

6. Vurdering af planens væsentlige miljøpåvirkning

I dette kapitel er de sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet, som må forventes at kunne opstå som følge af de foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen beskrevet.

6.1 Biologisk mangfoldighed, flora og fauna

Den biologiske mangfoldighed omfatter både økosystemer, disses indhold af biotoper og habitater samt arter og de enkeltes arters genetiske variation. Habitatnaturtyper og levesteder for bilag IV-arter samt § 3-beskyttede naturtyper kan være følsomme over for øget tilførsel af miljøfremmede stoffer og svovl, kvælstofoxider og partikler, der potentielt kan påvirke naturtilstanden i negativ retning. Tilførsel kan ske via deposition fra luften til vandmiljø og terrestriske naturtyper, udledning af spildevand til recipienter under normal drift og ved uheld på virksomheder. Fauna kan påvirkes direkte af virksomhedsstøj.

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen:

De foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have nogen negativ påvirkning af biologisk mangfoldighed samt flora og fauna. Ændringerne giver anledning til mere effektiv regulering af de omfattede virksomheder, herunder pligt til at have et miljøledelsessystem, harmonisering af emissionsudledning gennem fastsættelsen af lavest mulige emissionsgrænseværdier i miljøgodkendelser, samt overholdelse heraf, udarbejdelse af en omstillingsplan med fokus på mål for ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi, dekarbonisering og energieffektivitet samt fremme af offentlighedens adgang til information om anlæggenes miljøpræstationer.

6.2 Befolkning og menneskers sundhed samt luft

De godkendelsespligtige virksomheder kan give anledning til udledning af luftforurenende stoffer og støj, som kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. Luftforureningen kan både påvirke lokalt og globalt.

Forureningen med partikler er det største problem for menneskers sundhed, og især partikler under 2,5 µm kan udgøre et sundhedsproblem. Virksomhederne kan også give anledning til luftforurening med andre stoffer, eksempelvis tungmetaller, miljøfremmede stoffer, NOx og SOx.

Virksomhederne kan også give anledning til støj, som kan påvirke befolkningen og mennesker lokalt. Støj kan være generende og kan i værste fald skade helbredet. Forskellige former for støj har ikke samme genevirkning, og det er desuden individuelt, hvor meget støj der skal til, før man føler sig generet - mennesker har forskellig støjfølsomhed eller støjtolerance.

Godkendelsespligtige virksomheder er ofte kendetegnet ved, at de kan give anledning til en betydelig trafikbelastning i forbindelse med til- og frakørsel af råvarer, produkter og affald. Transporten foregår overvejende med lastbil, hvilket giver anledning til luftforurening, støj og vibrationer samt trængsel og trafikulykker. Trafikkens miljøbelastninger har overvejende lokale effekter i form af forurening med partikler under 2,5 µm og nitrogenoxider samt ozon (sekundær forurening). Trafik er den dominerende kilde til luftforurening i byerne, hvor især partikler kan forværre tilstanden hos personer med lungelidelser, og langtidseffekterne kan være hjerte- og lungesygdomme.

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen:

De foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have nogen negativ betydning for befolkning og menneskers sundhed samt luft.

Ved ændringen af bekendtgørelsen indføres der en række nye regler, der har til hensigt at sikre en mere effektiv regulering af udledningen af forurenende stoffer fra industrivirksomheder. Der stilles bl.a. krav til fastsættelsen af den strengest mulige emissionsgrænseværdi, der kan opnås ved anvendelse af BAT samt skærpelse af muligheden for fravigelse fra BAT-konklusioner. Dette forventes at give en positiv effekt på udledningen af miljøfremmede stoffer til luften.

Ændringerne giver anledning til mere effektiv regulering af de omfattede virksomheder, herunder pligt til at have et miljøledelsessystem, harmonisering af emissionsudledning gennem fastsættelsen af lavest mulige emissionsgrænseværdier i miljøgodkendelser, samt overholdelse heraf, udarbejdelse af en omstillingsplan med fokus på mål for ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi, dekarbonisering og energieffektivitet samt fremme af offentlighedens adgang til information om anlæggenes miljøpræstationer.

Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 udvides med en række nye og ændrede listepunkter. Det er vurderet, at et mindre antal virksomheder fremover vil blive omfattet af bilaget, og dermed blive reguleret efter de skærpede regler, der gælder for bilag 1-virksomheder.

6.3 Overflade- og grundvand samt jordbund

Drift og særligt uheld med spild på godkendelsespligtige virksomheder kan udgøre en risiko for forurening af jord og grundvand. Store dele af Danmarks grundvand udgør landets drikkevandsressource, og det er derfor nødvendigt at beskytte jord og grundvand mod forurening. Nogen af de godkendelsespligtige virksomheder udleder spildevand og kølevand til recipient. Spildevandet kan indeholde miljøfremmede stoffer og næringssalte. Miljøpåvirkningerne er af lokal karakter.

Planmyndigheden tager på et tidligt tidspunkt stilling til arealanvendelsen for et område og varetager blandt andet grundvandsbeskyttelsen ved i kommunens grundvandsredegørelse at beskrive de nødvendige tekniske krav til at imødegå en eventuel grundvandsforurening eller fare for forurening i boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen:

De foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have nogen negativ betydning for overflade- og grundvand samt jordbund.

Der stilles krav til hyppigere monitoring af jord, overfladevand og grundvand på virksomhedernes område, i forhold til de relevante farlige stoffer og den mulige forurening af jord, overfladevand eller grundvand på virksomhedens område.

Direktivets øgede fokus på håndteringen af farlige stoffer kommer bl.a. til udtryk ved, at der i godkendelsesbekendtgørelsen indføres krav om, at virksomhedernes miljøledelsessystemer skal indeholde en fortegnelse over farlige stoffer. Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4 opdateres desuden, således der ikke længere henvises til Listen over uønskede stoffer, men i stedet henvises til stoffer, der opfylder kriterierne omhandlet i artikel 57 i forordning (EF) nr. 1907/2006, og stoffer, der er omfattet af de begrænsninger, der er omhandlet i bilag XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006.

Det øgede fokus på håndteringen af farlige stoffer vurderes at give anledning til en forbedret beskyttelse af overflade- og grundvand samt jordbund.

6.4 Klimatiske faktorer

Nogle godkendelsespligtige virksomheder kan give anledning til en betydelig emission af klimagasser med en påvirkning af global betydning. Klimagasser reguleres som udgangspunkt ikke af godkendelsesbekendtgørelsen. EU fastlægger overordnede mål for reduktion af drivhusgasudledningerne. De centrale instrumenter er EU's kvotehandelssystem, der dækker udledninger fra energi og industri samt nationale reduktionsmål for sektorerne uden for kvotehandelssystemet som for eksempel landbrug og transport.

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen:

De foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen vurderes at have en positiv påvirkning på klimatiske faktorer.

IE-ændringsdirektivet stiller krav om varetagelse af klimamæssige hensyn med henblik på at fremme synergi i anvendelsen af og investering i teknologier, der forebygger eller reducerer miljøforurening og virksomhedernes drivhusgasemissioner. Således fremgår det nu af definitionen af bedste tilgængelige teknikker (BAT), at det ikke kun er miljøet som helhed, men også menneskers sundhed og klimabeskyttelse, der skal varetages med direktivet.

Der indføres i godkendelsesbekendtgørelsen bl.a. krav om, at virksomhederne skal udarbejde og indføre miljøledelsessystemer, der skal indeholde en fortegnelse over farlige stoffer samt planer for omstilling til en ren, cirkulær og klimaneutral industri. Energieffektivitet og dekarbonisering tilføjes som kriterier for fastlæggelse af den bedste tilgængelige teknik.

6.5 Materielle goder

Materielle goder kan inddeles i naturskabte og menneskeskabte goder. De menneskeskabte omhandler ofte forsyningsinfrastrukturer af forskellige typer, og de naturskabte omhandler ofte mineraler, råstoffer, men også mere almene ressourcer som vand, skov og arealer i almindelighed.¹⁶ Godkendelsespligtige virksomheders produktion kan påvirke naturskabte materielle goder ved forbruget heraf i produktionen.

Ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen:

De foreslåede ændringer til godkendelsesbekendtgørelsen vurderes ikke at have en negativ påvirkning på materielle goder.

Det ændrede direktiv har fokus på ressourceeffektivitet, cirkulær økonomi og brugen af mindre farlige kemikalier. Der indføres derfor bl.a. krav om, at virksomhederne skal udarbejde og indføre miljøledelsessystemer, der skal indeholde en fortegnelse over farlige stoffer samt planer for omstilling til en ren, cirkulær og klimaneutral industri. Der indføres regler om, at godkendelsesmyndigheden skal fastsætte bindende intervaller for miljøpræstationer, grænseværdier for miljøpræstationer vedrørende forbruget af vand samt vejledende miljøpræstationsniveauer for affald og andre ressourcer end vand.

Det øgede fokus på ressourceeffektivitet og de regler, der er indsat i godkendelsesbekendtgørelsen på baggrund heraf, vurderes at give anledning til et mere bæredygtigt forbrug af naturskabte materielle goder.

¹⁶ [Vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter \(VVM\) Planer og programmer](#)

7. Metode og overvågning

7.1 Prioritering, valg og metode

Miljøvurderingen er afgrænset til at omhandle påvirkningen af menneskers sundhed mod luftforurening, påvirkningen af flora og fauna og recipienter som overfladevand, grundvand og jord, samt klimatiske faktorer og materielle goder da disse forhold er de mest betydende for de virksomheder, som er omfattet af ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøvurdering i forhold til menneskers sundhed (luft) har overvejende været baseret på luftkvalitetsdirektivet og Miljøstyrelsens regler om luftforurening. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Miljøvurdering i forhold til biologisk mangfoldighed, flora og fauna er foretaget på baggrund af EEA's seneste rapport "State of nature in the EU" rapport (2020) og NOVANA rapporter om naturens tilstand afgivet som led i det danske overvågningsprogram NOVANA. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Miljøvurderingen i forhold til overflade- og grundvand hhv. er foretaget på baggrund af HEL-COM og havstrategiens basisanalyse og oplysninger i vandområdeplanerne. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen. I forhold til grundvand er miljøvurderingen overvejende foretaget på baggrund af grundvandsdirektivet. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Miljøvurdering i forhold til forurening af jord er foretaget på baggrund af nøgletal fra Danske Regioner og data om forurenede lokaliteter på Danmarks Arealinformation samt på baggrund af Miljøstyrelsens generelle viden om virksomheder omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen og deres risiko for forurening af jord. Der har ikke været væsentlige udfordringer i forhold til at foretage vurderingen.

Det vurderes, at der ved ændringernes gennemførelse ikke er behov for afværgeforanstaltninger i øvrigt.

7.2 Overvågning

Overvågning af effekten på natur og miljø af ændringerne til godkendelsesbekendtgørelsen vil blive håndteret som del af det nationale overvågningsprogram NOVANA. Det danske natur- og miljøovervågningsprogram har til formål at tilvejebringe viden om natur- og miljøtilstanden i Danmark. Denne viden er en del af forvaltningsgrundlaget for den danske natur- og miljøpolitik og beslutningsgrundlaget for miljøpolitiske initiativer. Data fra programmet indgår også i dokumentationen af effekterne af forvaltningsmæssige initiativer på natur- og miljøområdet.

Målet med NOVANA er dels at skabe et nationalt overblik over natur- og miljøtilstanden i Danmark, og dels blandt andet at overvåge udledning af spildevand fra punktkilder til ferske og marine vandområder, som påvirker vandmiljøet med bl.a. organisk stof, næringsstoffer og miljøfarlige forurenende stoffer. I delprogrammet undersøges det, om udvalgte stoffer er til stede i spildevand fra punktkilder, når spildevandet ledes ud i det omgivende miljø (vandløb, sø eller hav). De punktkilder, som overvåges i forbindelse med delprogrammet, omfatter renseanlæg, regnbetingede udledninger (RBU), spredt bebyggelse, industri med særskilt udledning og akvakultur.

Som en del af NOVANA indgår overvågningsprogrammet for luftkvalitet i danske byer. Programmet, som udføres af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) ved Aarhus Universitet, er baseret på målinger ved ni målestationer placeret i de fire største danske byer samt ved to baggrundsmålestationer uden for byerne og en station i et forstadsområde. Disse måleresultater suppleres med resultater fra modelberegninger udført med DCE's luftkvalitetsmodeller. Formålet med programmet er at overvåge luftforurening af betydning for sundhed i overensstemmelse med EU's luftkvalitetsdirektiver.

NOVANA-programmet muliggør dermed en løbende overvågning af udviklingen både i naturområder og i den humane eksponering.

